

ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENŲ IR KITŲ PLOTŲ DEKLARAVIMAS 2023 M.

Informuojame, kad žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaravimas vyks **nuo 2023 m. balandžio 17 d. iki birželio 20 d.**

Pasibaigus paraiškų teikimo laikotarpiui, pavėluotai paraiškos priimamos **iki 2023 m. birželio 30 d.**, už kiekvieną pavėluotą darbo dieną (savaitgaliai, šventinės dienos ir po jų einanti pirma darbo diena laikomi viena darbo diena) tiesioginių išmokų už plotą sumą mažinama 1 proc.

Atkreipiame dėmesį, kad pareiškėjų, planuojančių dalyvauti ekologinėje sistemoje „Gyvulių gerovė“, paraiškos turi būti pateiktos iki 2023 m. gegužės 15 d.

Išmokos už deklaruotus plotus – tik aktyviai ūkininkaujantiems

Pareiškėjas, siekiantis gauti išmokas už deklaruotus plotus, privalo būti **aktyvus ūkininkas**. Aktyvaus ūkininko statusą atitinka tie pareiškėjai, kurių už praėjusius deklaravimo metus gauta išmokų (bendra visų paramos schemų) suma neviršija 5000 Eur. Pareiškėjai, kurių gauta išmokų suma viršija 5000 Eur, turi atitikti **bent vieną** iš šių kriterijų:

- pareiškėjo ūkis registruotas Ūkininkų ūkių registre;
- pareiškėjo pagrindinė valdos ekonominė veikla yra žemės ūkis, miškininkystė arba žuvininkystė;
- pareiškėjas turi bent 1 sutartinį gyvulį (toliau – SG) valdoje, kuris (-ie) einamaisiais metais nuo sausio 1 d. iki birželio 30 d. yra registruotas (-i) Ūkinių gyvūnų registre;
- pareiškėjui nuosavybės teise priklauso registruota žemės ūkio technika, kuri einamaisiais metais, bet ne vėliau kaip iki liepos 1 d. įskaitytinai nepertraukiamai registruota Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registre ir iš jo neišregistruota;
- pareiškėjas dalyvauja kaimo plėtros intervencinėse priemonėse: „Ekologinis ūkininkavimas. Ekologinio ūkininkavimo tęstiniai įsipareigojimai“, „Laukinių paukščių apsauga už „Natura 2000“ teritorijos ribų“, „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“, „Parama „Natura 2000“ miškuose“, „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“.

Pievų tvarkymo reikalavimai

Pievas, žolinius azotą kaupiančius augalus pareiškėjai privalo nušienauti bent vieną kartą per metus arba nuganyti ne vėliau kaip **iki einamųjų metų rugsėjo 1 d.**

Pareiškėjai laikantys žolėdžius ūkinius gyvūnus:

• jeigu pareiškėjo (valdos nario) laikytų žolėdžių ūkinių gyvūnų vidurkis (2022 m. sausio 1 d. - gegužės 31 d.) sudarė **ne mažiau kaip 0,3 SG hektarui**, pievų ir žolinių azotą kaupiančių augalų plotai gali būti tvarkomi pasirinktu būdu: **nuganomi** arba **nušienaujami** (žalioji masė gali būti susmulkinta ir paskleista arba supresuota ir išvežta iš lauko, arba šienas sudėtas į kūgius);

• jeigu pareiškėjo (valdos nario) laikytų žolėdžių ūkinių gyvūnų vidurkis (2022 m. sausio 1 d. - gegužės 31 d.) sudarė **mažiau kaip 0,3 SG hektarui**, leidžiama žolę smulkinti ir paskleisti tik tuose pievų ir žolinių azotą kaupiančių augalų plotuose, kurie yra padengiami ūkiniais gyvūnais (1 SG atitinka 3,33 ha) **arba** žolės susmulkinimas leidžiamas 30 procentų pareiškėjo deklaruotų pievų ir žolinių azotą kaupiančių augalų plotų (skaičiuojant nuo viso deklaruoto ploto). Taikoma pareiškėjui palankesnė sąlyga. Likusiuose plotuose žolės susmulkinimas ir paskleidimas draudžiamas;

Pareiškėjai, nelaikantys žolėdžių ūkinių gyvūnų:

jeigu pareiškėjas 2022 m. sausio 1 d. - gegužės 31 d. laikotarpiu žolėdžių ūkinių gyvūnų nelaikė, žolę susmulkinti ir paskleisti gali 30 procentų deklaruotų pievų ir žolinių azotą kaupiančių augalų plotų (skaičiuojant nuo viso deklaruoto ploto). Likusiuose plotuose žolės susmulkinimas ir paskleidimas draudžiamas;

Pareiškėjai, laikantys bičių šeimas:

jeigu pareiškėjas (valdos narys) Ūkinių gyvūnų registre iki einamųjų metų liepos 1 d. yra įregistravęs **ne mažiau kaip 5 bičių šeimas**, žolės susmulkinimas ir paskleidimas leidžiamas tik padengtuose bičių šeimomis pievų ir žolinių azotą kaupiančių augalų plotuose (1 bičių šeima atitinka 0,59 ha).

Sodų ir uogynų tarpueilių tvarkymas:

sodų, riešutynų ir uogynų tarpueiliuose, kuriuose yra pieva, pievų tvarkymas atliekamas pasirinktu būdu (žolė supresuota, išvežta iš lauko, susmulkinta ir tolygiai paskleista arba šienas sudėtas į kūgius);

Juodajam pūdymui taikomi reikalavimai:

nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki rugpjūčio 1 d. juodojo pūdymo plotuose negali būti vykdoma jokia žemės ūkio gamyba einamųjų metų produkcijai gauti. Juodąjį pūdymą privaloma įdirbti (užtikrinant, kad jame nebūtų subrendusių, žydinčių piktžolių) bent kartą iki birželio 1 d., o

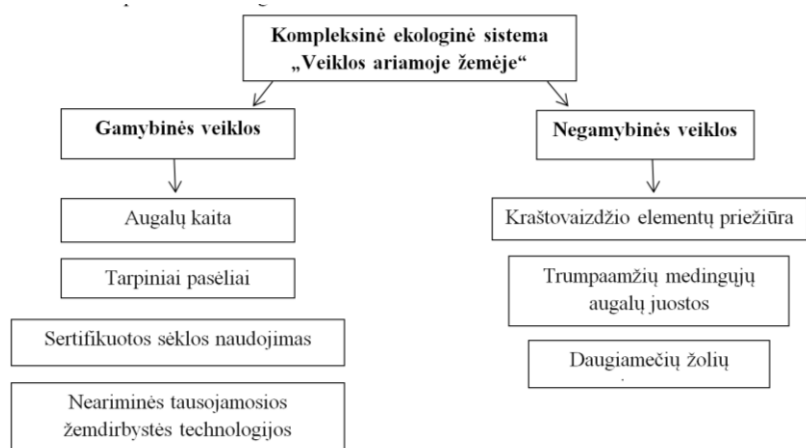
apsėti arba apsodinti žemės ūkio augalais (išskyrus juodąjį pūdymą ekologinių laukų apsaugos juostose) privaloma iki spalio 1 d.

Žaliajam pūdymui taikomi reikalavimai:

nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki rugpjūčio 1 d. žaliojo pūdymo plotuose negali būti vykdoma jokia žemės ūkio gamyba (gyvulių ganymas, šienavimas) einamųjų metų produkcijai gauti. Žaliajame pūdyme turi būti auginamas bent dviejų augalų mišinys iš vasarinių rapsų, rapsukų, garstyčių, ridikų, avižų, svidrių, facelijų, grikių, saulėgražų ir iš Klasifikatoriaus II ir III grupės augalų. Iki einamųjų metų rugsėjo 1 d. žemės ūkio augalų mišinys turi būti įterptas į dirbą (prieš tai nenuėmus augalų derliaus).

Ekologinių sistemų reikalavimai

Pareiškėjai, gali savanoriškai pasirinkti dalyvavimą ekologinėse sistemose ir pretenduoti į šių ekologinių sistemų išmokas: kompleksinė ekologinė sistema „Veiklos ariamoje žemėje“, „Ariamųjų durpžemių keitimas pievomis“, „Erodotos žemės keitimas pievomis“, „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“, „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“, „Sodų ir uogynų tvarkymas gamtai palankiu būdu“, „Tausojanti vaisių, uogų ir daržovių programa (NKP)“, „Perėjimas prie ekologinio ūkininkavimo“, „Ekologinis ūkininkavimas (vaisiai, uogos, daržovės, vaistažolės ir prieskoniniai augalai“.

Pareiškėjai, siekiantys dalyvauti kompleksinėje ekologinėje sistemoje „Veiklos ariamoje žemėje“ privalės pasirinkti bent 3 veiklas:

• bent **vieną** negamybinę veiklą arba ekologinę sistemą, arba žaliąjį pūdymą iš: negamybinių veiklų: „Kraštovaizdžio elementų priežiūra“, „Trumpaamžių medingųjų augalų juostos“, „Daugiamečių žolių juostos“, ekologinių sistemų: „Ariamųjų durpžemių keitimas pievomis“,

„Eroduotos žemės keitimas pievomis“, žaliojo pūdymo (deklaruoto užskaitai pagal GAAB 8). Negamybinei veiklai arba ekologiškai sistemai, arba žaliajam pūdymui privaloma skirti ne mažiau kaip 5 proc. deklaruotos ariamos žemės.

- bent **dvi** gamybinės veiklos iš veiklų: „Veiklos ariamoje žemėje – Augalų kaita“, „Veiklos ariamoje žemėje – Tarpiniai pasėliai“, „Veiklos ariamoje žemėje – Sertifikuotos sėklos naudojimas“, „Veiklos ariamoje žemėje – Neariminės tausojamosios žemdirbystės technologijos“.

Pareiškėjai, pasirinkę dalyvauti **tik vienoje ar keliose** negamybinėse veiklose, neprivalo dalyvauti gamybinėse veiklose.

Šie reikalavimai („Veiklos ariamoje žemėje“) netaikomi pareiškėjams:

- kurie deklaruoja mažiau kaip 10 ha ariamos žemės;
- kurių daugiau kaip 75 proc. deklaruotos ariamos žemės yra pievos iki 5 m., žaliojo pūdymas, ankštiniai augalai;
- kurių daugiau kaip 75 proc. paramai tinkamo ploto yra pievos iki 5 m. ir daugiametės pievos.

Ekologinė sistema „Gyvulių gerovė“

Pareiškėjas pagal Priemonės veiklą „**Parama už galimybę pieniniams galvijams išeiti į ganyklas, įtraukiant jų ganymą laukuose šiltuoju metų laiku**“ (toliau – 1 veiklos sritis) privalo paraiškoje įsipareigoti pieninių veislių galvijus (toliau – pieniniai galvijai) ganyti ganykloje nepertraukiamai ne trumpiau kaip 140 dienų einamaisiais metais.

Pareiškėjas pagal Priemonės veiklą „**Parama už galimybę galvijams laisvai išeiti į atvirą erdvę / ganyklas**“ (toliau – 2 veiklos sritis) privalo Paraiškoje įsipareigoti išleisti ganytis galvijus į atvirą erdvę / diendaržius / ganyklas ne mažiau kaip 120 dienų arba pienines užtrūkusias karves 60 dienų per einamuosius metus pasirinktu nepertraukiamu laikotarpiu iki gruodžio 31 d.

Pareiškėjas gali pasirinkti, kiek sąlyginių gyvulių (toliau – SG) įsipareigoti ganyti ganykloje / išleisti ganytis į atvirą erdvę / diendaržį). Pareiškėjas paraiškos pateikimo dieną privalo turėti tokį SG skaičių, kad, susumavus SG ekologinės sistemos išmokų dydžius, ekologinės sistemos išmokų suma viršytų 100 Eur sumą.

Ekologinės sistemos išmokos dydis už SG pagal 1 veiklos sritį – iki 48 Eur; ekologinės sistemos išmokos dydis už SG pagal 2 veiklos sritį neturi viršyti 22 Eur.

Geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės bei Valdymo reikalavimų laikymasis

Pareiškėjai, teikiantys paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškas, privalo laikytis Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, patvirtintų 2023 m. vasario 24 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-107 „Dėl žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2023 metų, aprašo patvirtinimo“ ir Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų, patvirtintų 2023 m. vasario 27 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-109 „Dėl žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų, taikomų nuo 2023 metų, aprašo patvirtinimo ir kontrolės institucijų paskyrimo“.

Siekiant išvengti žmonių susibūrimų ir taupant pareiškėjų bei specialistų laiką deklaravimo metu, kviečiame skambinti seniūnijose (pagal žemės ūkio valdos centrą) dirbantiems Kaimo ir bendruomenių reikalų skyriaus specialistams ir registruotis dėl konkretaus atvykimo laiko (balandžio 17 d. – birželio 20 d.).

Taip pat prašome pareiškėjų, deklaruojančių nedidelius žemės ūkio naudmenų plotus (arba turinčių tik pievų plotus) nedelsti ir paraiškas pateikti kaip galima ankščiau, nelaukiant paskutinių deklaravimo dienų.

Seniūnijose dirbančių Kaimo ir bendruomenių reikalų skyriaus specialistų kontaktiniai duomenys:

Seniūnija	Darbuotojo vardas, pavardė	Darbuotojo darbo laikas	Telefono Nr.	El. paštas
<i>Saldutiškio</i>	<i>Birutė Kazlauskienė</i>	<i>pirmadienis, antradienis, ketvirtadienis (ketvirtadienį 8.00 -14.00 val.)</i>	<i>8389 36842, 8 698 52690</i>	<i>birute.kazlauskiene@utena.lt</i>
<i>Kuktiškių</i>	<i>Birutė Kazlauskienė</i>	<i>trečiadienis</i>	<i>8389 33244, 8 698 52690</i>	
<i>Užpalių</i>	<i>Kęstutis Šileikis</i>	<i>pirmadienis, trečiadienis, penktadienis</i>	<i>8 618 87723</i>	<i>kestutis.sileikis@utena.lt</i>
<i>Vyžuonų</i>	<i>Kęstutis Šileikis</i>	<i>antradienis, ketvirtadienis</i>	<i>8 618 87723</i>	
<i>Sudeikių</i>	<i>Zita Ramoškienė</i>	<i>pirmadienis, antradienis</i>	<i>8 389 34319</i>	
<i>Tauragnų</i>	<i>Zita Ramoškienė</i>	<i>trečiadienis, ketvirtadienis, penktadienis</i>	<i>8389 32112</i>	<i>zita.ramoskiene@utena.lt</i>
<i>Leliūnų</i>	<i>Jolanta Guigienė</i>	<i>visos darbo dienos</i>	<i>8389 60757, 8 620 71245</i>	<i>jolanta.guigiene@utena.lt</i>
<i>Utenos</i>	<i>Aistė Bernotienė</i>	<i>visos darbo dienos</i>	<i>8389 48344, 8 698 52399</i>	<i>aiste.bernotiene@utena.lt</i>
<i>Daugailių</i>	<i>Lina Pakalnienė</i>	<i>pirmadienis-ketvirtadienis (8.00 -16.15)</i>	<i>8 698 52344</i>	<i>lina.pakalniene@utena.lt</i>

Informuojame, kad, kaip ir ankstesniais metais, paraiškas bus galima užpildyti ir pateikti ir savarankiškai, prisijungus prie Paraiškų priėmimo informacinės sistemos <https://paeliai.vic.lt> per Elektroninių valdžios vartų portalą. Prireikus specialisto konsultacijos, prašome susisiekti aukščiau nurodytais kontaktais.

Svarbu. Atkreipiame dėmesį, kad nepriklausomai nuo to, koku būdu pateikta paramos paraiška (ar padedant specialistui, ar teikiant savarankiškai) pareiškėjas patvirtina, kad paraiškoje pateikti duomenys yra teisingi. Siekiant išvengti Nacionalinės mokėjimo agentūros sankcijų ir reikšmingų paramos sumų praradimų, prašome atidžiai peržiūrėti paraiškoje esančią informaciją ir pastebėjus klaidų ar netikslumų, kuo skubiau atlikti paraiškos taisymą (paraiškos duomenų keitimas galimas tik iki birželio 30 d.).

Susipažinti su Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių pakeitimais galite čia: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/00a889e0b0e811ed8df094f359a60216>

Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimai:

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/90362e90b44011ed8df094f359a60216>

Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimai:

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/db36b0a0b66511ed8df094f359a60216>